

Тернопільський фаховий коледж харчових технологій і торгівлі

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор коледжу
Людмила КРУКЕВИЧ
«30» грудня 2025 р.
Наказ № 188 від 30.12. 2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ **про пожежну безпеку** у Тернопільському фаховому коледжі харчових технологій і торгівлі

Тернопіль 2025

1. ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Положення поширюється на аудиторії, службові, складські, допоміжні та інші приміщення Тернопільського фахового коледжу харчових технологій і торгівлі. Встановлює основні вимоги до забезпечення пожежної безпеки у них. Положення є обов'язковим для вивчення та виконання всіма працівниками, здобувачами освіти коледжу та відвідувачами.

2. ВИМОГИ ДО ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

2.1. Вимоги пожежної безпеки до утримання території.

До всіх будівель і споруд коледжу має бути забезпечений вільний доступ. Протипожежні розриви між будинками, спорудами, відкритими майданчиками для зберігання матеріалів, устаткування тощо повинні відповідати вимогам будівельних норм. Їх не дозволяється захаращувати, використовувати для складування матеріалів, стоянок транспорту. Все сміття та відходи необхідно регулярно видаляти (вивозити) у спеціально відведені місця. Проїзди і проходи до будівель, споруд, пожежних вододжерел, підступи до зовнішніх стаціонарних пожежних драбин, пожежного інвентарю, обладнання та засобів пожежогасіння мають бути завжди вільними, утримуватись справними, перебувати в задовільному стані в будь-яку пору року.

Забороняється зменшувати нормативну ширину під'їздів.

На території коледжу на видних місцях мають бути встановлені таблички із зазначенням на них порядку виклику підрозділу державної служби з надзвичайних ситуацій, знаки із зазначенням місць розміщення первинних засобів пожежогасіння.

2.2. Вимоги пожежної безпеки до утримання будівлі, споруди, приміщень.

Усі будівлі, споруди і приміщення коледжу повинні своєчасно очищатися від горючого сміття, відходів виробництва і постійно утримуватись у чистоті.

Розміщувати у приміщенні меблі та обладнання слід здійснювати таким чином, щоб забезпечувати вільний евакуаційний підхід до дверей приміщення. Навпроти дверного отвору має залишатися прохід, що дорівнює ширині дверей, але не менше 1м.

За наявності у приміщенні лише одного евакуаційного виходу дозволяється розміщувати в ньому не більше 50 осіб.

Евакуаційні шляхи, (проходи, коридори, вестибюлі, сходові майданчики, виходи) повинні постійно утримуватися: вільними, нічим не захаращуватися.

Не допускається знімати з дверей пристрої для само зачинення, фіксувати такі двері у відчиненому положенні, зберігати, у тому тимчасово, інвентар та різні матеріали у тамбурах, у шафах (нішах) для інженерних комунікацій, зачиняти на замки та інші запори, що важко відчиняються зсередини, зовнішні евакуаційні двері у разі знаходження у будинку людей. У разі необхідності встановлення на вікнах приміщень, де перебувають останні повинні розсуватися, розкриватися або зніматися. Під час перебування в цих приміщеннях людей грати мають бути відчинені (зняті).

Встановлювати глухі (незнімні) грати дозволяється в аудиторіях, лабораторіях, кабінетах та інших приміщеннях, де це передбачено нормами і правилами, у встановленому порядку.

Під час організації і проведення заходів з масових залученням здобувачів освіти і персоналу коледжу слід дотримуватись таких вимог:

- при кількості людей понад 50 осіб використовувати приміщення, забезпечені не менше ніж двома евакуаційними заходами, що відповідають вимогам будівельних норм, не мають на вікнах глухих ґрат і в будівлях з горючими перекриттями розташовані не вище другого поверху;
- забороняється влаштування комор чи інших допоміжних приміщень під сходовими маршами;
- особам, яким доручено проведення таких заходів, перед їх початком повинні ретельно оглянути приміщення і переконатися у повній готовності останніх у протипожежному відношенні, у тому числі у забезпеченні необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння, справних засобів пожежної автоматики та сигналізації;
- має бути організоване чергування в актовій залі добровільної пожежної дружини (ДПД) чи відповідальних чергових;
- не дозволяється заповнення приміщень людьми понад встановлену норму, звуження проходів між рядами, установка в проходах додаткових стільців, тощо.

Будівля та приміщення повинні бути забезпечені необхідною кількістю вогнегасників згідно з вимогами загальнодержавних Правил пожежної безпеки в Україні, їх слід установлювати в легкодоступних та помітних місцях (коридорах, біля входів або виходів з приміщень) таким чином, щоб вони не заважали під час евакуації і була можливість зчитування маркувальних написів на корпусі.

Відстань від можливого осередку пожежі (найбільш віддаленого місця у приміщенні) до місця розташування вогнегасника не повинна перевищувати 20 метрів, але кількість вогнегасників повинна бути не менше 2-х на поверх. Місця знаходження вогнегасників слід позначати вказівними знаками згідно з чинними державними стандартами.

Зарядження і перезарядження вогнегасників має виконуватися відповідно інструкції з їх експлуатації. Перезарядженню також підлягають вогнегасники із: зірваними пломбами.

Усі працівники та здобувачі освіти коледжу повинні вміти користуватися вогнегасниками та внутрішніми пожежними кранами.

Горище, вентиляційні камери, електрощитові та інші технічні приміщення не повинні використовуватися не за призначенням (для зберігання меблів, устаткування, інших сторонніх предметів).

Двері горищ, підвальних приміщень, технічних поверхів, вентиляційних камер і електрощитових слід утримувати зачиненими. На дверях цих приміщень повинно бути вказане місце знаходження ключів.

Встановити контроль за складанням акту підрядною організацією після обробки дерев'яних конструкцій антипіреном (1 раз в 3 роки).

У разі перепланування приміщень, зміни їх функціонального призначення необхідно дотримуватись протипожежних вимог чинних нормативних документів технологічного та будівельного проектування.

У складських приміщеннях зберігання різних речовин та матеріалів має здійснюватися з урахуванням їх фізико-хімічних пожежонебезпечних властивостей і сумісності. Спільне зберігання легкозаймистих та горючих речовин з іншими матеріалами (речовинами), зберігання кислот у місцях, де можливе стикання їх з речовинами органічного походження, не дозволяється.

У складських приміщеннях матеріали слід зберігати на стелажах або укладати у штабелі, залишаючи між ними проходи шириною не менше 1 м. Відстань між стінами та штабелями повинна бути не менше 0,8 м.

Зберігання матеріалів навалом та впритул до приладів і труб опалення не дозволяється.

У підвальних приміщеннях не дозволяється зберігати і використовувати легкозаймисті та горючі рідини (далі - ЛЗР та ГР).

Приміщення, де використовуються персональні комп'ютери, слід оснащувати переносними вуглекислотними вогнегасниками. Персональні комп'ютери після закінчення роботи на них повинні відключатись від електромереж.

Спецодяг працюючих з лаками, фарбами та іншими ЛЗР і ГР повинен своєчасно підлягати пранню і ремонту, зберігатися в розвішеному вигляді в металевих шафах, встановлених у спеціально відведених для цієї мети приміщеннях.

2.3. Заходи пожежної безпеки під час застосування відкритого вогню

Розводити багаття, розігрівати бітум і смоли в бітумоварках чи бочках, користуватися смолоскипами на території коледжу забороняється.

Електрозварювальні та інші роботи, пов'язані з застосуванням відкритого вогню, допускаються тільки з письмового дозволу директора коледжу або особи, яка виконує його обов'язки. Дозвіл на проведення вогневих робіт повинен оформлятися напередодні проведення цих робіт. До проведення вогневих робіт допускаються тільки кваліфіковані працівники, які мають при собі посвідчення газоелектрозварника і талон про складання заліку з правил пожежної безпеки. Проведення вогневих робіт дозволяється тільки після виконання заходів щодо забезпечення пожежної безпеки при справному газо електрозварювальному обладнанні. Виконання вогневих робіт повинно негайно припинятися на вимогу особи, відповідальної за безпечне проведення робіт, та органів державного пожежного нагляду.

2.3. Правила утримання технічних засобів протипожежного захисту

Будівлі та приміщення повинні оснащуватись установками пожежної сигналізації (УПС) та автоматичними установками пожежогасіння (АУП) відповідно до вимог чинних нормативних документів.

Усі установки повинні бути справними, утримуватися в працездатному стані і мати сертифікат відповідності.

Для утримання в працездатному стані УПС та АУП необхідно забезпечувати такі заходи:

- технічне обслуговування з метою збереження показників безвідмовної роботи на період терміну служби;
- матеріально-технічне (ресурсне) забезпечення з метою безвідмовного виконання функціонального призначення в усіх режимах експлуатації, підтримання і своєчасне відновлення працездатності;
- опрацювання необхідної експлуатаційної документації для обслуговуючого й чергового персоналу.

Організації, які здійснюють технічне обслуговування, монтаж та налагодження установок, повинні мати ліцензію на право виконання цих робіт.

Будівлі і приміщення повинні бути обладнані технічними засобами

оповіщення про пожежу та засобами зв'язку відповідно до вимог будівельних норм.

Мережі протипожежного водогону повинні забезпечувати потрібні за нормами витрати та напір води.

2. 4. Заходи пожежної безпеки під час застосування відкритого вогню

Розводити багаття, розігрівати бітум і смоли в бітумоварках чи бочках, користуватися смолоскипами на території коледжу забороняється.

Електрозварювальні та інші роботи, пов'язані з застосуванням відкритого вогню, допускаються тільки з письмового дозволу директора коледжу або особи, яка виконує його обов'язки. Дозвіл на проведення вогневих робіт повинен оформлятися напередодні проведення цих робіт. До проведення вогневих робіт допускаються тільки кваліфіковані працівники, які мають при собі посвідчення газоелектрозварника і талон про складання заліку з правил пожежної безпеки. Проведення вогневих робіт дозволяється тільки після виконання заходів щодо забезпечення пожежної безпеки при справному газо електрозварювальному обладнанні. Виконання вогневих робіт повинно негайно припинятися на вимогу особи, відповідальної за безпечне проведення робіт, та органів державного пожежного нагляду.

2. 5. Правила утримання технічних засобів протипожежного захисту

Будівлі та приміщення повинні оснащуватись установками пожежної сигналізації (УПС) та автоматичними установками пожежогасіння (АУП) відповідно до вимог чинних нормативних документів.

Усі установки повинні бути справними, утримуватися в працездатному стані і мати сертифікат відповідності.

Для утримання в працездатному стані УПС та АУП необхідно забезпечувати такі заходи:

- технічне обслуговування з метою збереження показників безвідмовної роботи на період терміну служби;
- матеріально-технічне (ресурсне) забезпечення з метою безвідмовного виконання функціонального призначення в усіх режимах експлуатації, підтримання і своєчасне відновлення працездатності;
- опрацювання необхідної експлуатаційної документації для обслуговуючого й чергового персоналу.

Організації, які здійснюють технічне обслуговування, монтаж та налагодження установок, повинні мати ліцензію на право виконання цих робіт.

Будівлі і приміщення повинні бути обладнані технічними засобами оповіщення про пожежу та засобами зв'язку відповідно до вимог будівельних норм.

Мережі протипожежного водогону повинні забезпечувати потрібні за нормами витрати та напір води.

2. 6. Утримання інженерного обладнання

Силове і освітлювальне електроустаткування, електропроводка та інші споживачі електроенергії повинні виконуватися та експлуатуватися відповідно до Правил технічної експлуатації електроустановок (ПТЕЕ);

Електропроводка, розподільні пристрої, апаратура, електрообладнання,

вимірювальні пристрої, а також запобіжні пристрої різного типу, рубильники та інші пускові апарати та пристрої повинні монтуватися на негорючих основах (текстоліт, гетинакс та інші матеріали).

Для загального відключення силових та освітлювальних мереж складських приміщень, архівів та інших подібних приміщень необхідно передбачити встановлення апаратів відключення ззовні вказаних приміщень на негорючих стінах.

Розподільні електрощити, електродвигуни і пускорегулювальні апарати повинні періодично оглядатися і очищатися від пилу. Приєднання нових споживачів електричної енергії повинно проводитися з відома особи, відповідальної за експлуатацію електрогосподарства. Зіпсовані електроапарати та прилади, які можуть викликати коротке замикання, повинні бути терміново відремонтовані або замінені на інші.

Плавкі вставки запобіжників повинні бути калібровані із зазначенням на клемі номінального струму вставки (клеймо заводу - виготовлювача або електричної лабораторії). Застосування саморобних некаліброваних плавких вставок забороняється.

Електроустаткування і електроапаратуру ущільненого, захисного виконання потрібно систематично перевіряти на герметичність, звертаючи на це особливу увагу, а також на стан ущільнювальних прокладок.

Настільні лампи, вентилятори, телевізори, радіоприймачі, холодильники та інші електроприлади повинні вмикатися в мережу тільки через справні штепсельні розетки і електрошнури.

Експлуатація тимчасових електромереж не дозволяється.

Заміри опору ізоляції в силових і освітлювальних мережах необхідно проводити не рідше одного разу на рік.

Забороняється встановлення електропобутових приладів (телевізорів, холодильників тощо) в нішах меблів.

У приміщеннях електроустановок повинні застосовуватися вуглекислотні вогнегасники.

Під час вечірньої перевірки службових приміщень і робочих кабінетів черговий електромонтер зобов'язаний знеструмити електрообладнання, електроапаратуру та інші електричні прилади, перебування яких у нічний час під напругою необов'язкове.

Обігрівання приміщень повинно здійснюватися тільки приладами центрального водяного опалення.

Приміщення вентиляційних установок повинні завжди утримуватись в чистоті. У разі виникнення пожежі треба негайно вимкнути вентиляційну систему за відсутності її аварійного вимкнення.

Вентиляційні камери, шахти і повітроводи повинні очищатися від горючих предметів та пилу не рідше ніж 2 рази на рік та після капітального ремонту.

Зберігання горючих матеріалів у вентиляційних камерах та пристосування їх для інших потреб забороняється.

Під час експлуатації побутових кондиціонерів забороняється:

- у разі встановлення кондиціонера у віконному отворі використовувати як опорні конструкції горючі елементи конструкції рам;
- кустарно переробляти кондиціонери;
- замінювати триполюсні штепсельні роз'єднувачі на двополюсні;

- встановлювати кондиціонери у внутрішніх протипожежних перегородках та стінах.

Відпрацьовані ЛЗР та ГР, стоки речовин, що у взаємодії з водою виділяють вибухопожежонебезпечні гази (карбід кальцію та інші), зливати до каналізаційної мережі не допускається.

2. 7. *Порядок огляду, приведення в пожежобезпечний стан і закриття приміщень, корпусів, будівель тощо після закінчення роботи*

Після закінчення робочого дня працівники повинні навести порядок на робочому місці, зачинити вікна та вимкнути електроживлення приладів та обладнання, яким вони користувалися (настільні лампи, друкарські та лічильні машинки, вентилятори, побутові кондиціонери, комп'ютери, радіоприймачі і таке інше).

Відповідальний за пожежну безпеку у приміщенні після закінчення роботи повинен оглянути його, переконавшись у відсутності порушень, що можуть привести до пожежі, перевірити відключення електроприладів, обладнання, освітлення.

3. **ОБОВ'ЯЗКИ ТА ДІЇ ПРАЦІВНИКІВ У РАЗІ ПОЖЕЖІ**

У разі виявлення ознак пожежі в коледжі працівник, який їх помітив, повинен:

- негайно повідомити про це службу з надзвичайних ситуацій (номер телефону для виклику 101), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;
- повідомити про пожежу директора коледжу;
- вжити заходів щодо евакуації людей та матеріальних цінностей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

Директор коледжу при повідомленні про виникнення пожежі повинен:

- перевірити, чи викликано Державну службу з надзвичайних ситуацій
- організувати вимкнення у разі необхідності струмоприймачі та вентиляцію;
- у разі загрози життю людей організувати їх рятування (евакуацію, вивести за межі небезпечної зони всіх працівників, які не беруть участь у ліквідації пожежі;
- перевірити здійснення оповіщення людей про пожежу;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч підрозділів Державної служби з надзвичайних ситуацій, надати їм допомогу у її локалізації та ліквідації.

Після прибуття на пожежу пожежних підрозділів повинен бути забезпечений безперешкодний доступ їх до місця, де виникла пожежа:

Інженер з охорони праці коледжу

Володимир КУСЯК

Обговорено і схвалено
на засіданні студентської
ради коледжу
протокол № 9
від 29.12 2025 р.

Обговорено і затверджено
на засіданні педагогічної ради
протокол № 3
від 29.12 2025 р.

